

BÉKÉSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

Szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvnyomda Békéscsaba, Főtér

Egyes szám ára 12 fillér Vármegyei telefonszáma 67

POLITIKAI LAP

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és vasárnap

Felelős szerkesztő a lap tulajdonosa

GESMEY SONA

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egész évre 12 K Negyedévre 3— K
Félévre 6 K Egy órára 1-10 K
Nyilttér soronként 40 fillér

Az V. magyar hadikölcsön.

Felhívás gazdatársaimhoz!

Kedves gazdatársaim és polgártársaim!

Arra való tekintettel, hogy a háborút most már minél nagyobb, sőt bizvást mondhatni, hogy előreláthatóan rövid időn belül teljes győzelemmel fogjuk befejezni, az alábbiakban fordulok hozzátok az V-ik magyar hadikölcsön érdekében.

Kedves gazdatársaim ahhoz, hogy hogy ezt a háborút teljes győzelemmel fejzezhessük be, nekünk is ki kell venni részünket, mert ebben a háboruban nemcsak a katonai védi hazáját, hanem nekünk is segítségére kellietünk az államnak azáltal, hogy minden felesleges pénzünket rendelkezésére bocsássuk.

Megjelent a felhívás az V-ik magyar hadikölcsön jegyzése iránt, mindazok, akik nem katonák, siessenek jegyezni annál is inkább, mert pénzeik után nagy kamatot kapnak és azt hiszem mindnyájatoknak tudomástok van arról, hogy akik nem jegyeznek, vagy pedig vagyonukkal arányban nem álló csekély összeget jegyeznek, a háború után a hadikölcsön kamatainak terhe ezekre sokkal nagyobb százalékban fog kivettetni.

De különben is, akik fel vannak mentve a katonai kötelezettség alól, azoknak nemcsak a saját személyükben kell a legnagyobb összeget jegyezniök, hanem másokat is rá kell erre bírniök, mert hogy az V-ik magyar hadikölcsönnek si-

kerre legyen, a hadvezetőség elhatározza, hogy azokat a küzdő katonákat, akik nagyobb összegeket akarnak jegyezni, a frontról is szabadsegeljük és nem lehetetlen, hogy azokat a felmentetteket fogják helyettük behívni, akik itthon nem akarnak eleget tenni ebbéli hazafias köteletségüknek.

Áldozzon mindenki a haza szent oltárán és asszonyaink tegyetek ti is úgy, mint 1848-ban lettek nagyasszonyaink áldoztak, legyetek ti is ilyen nagyasszonyok.

És a hadikölcsön jegyzés nemcsak hazafias köteletség, de egyrészt mind jó üzlet is, mert igen jó kamatot jövedelmez és sokkal biztosabb befektetés, mintha a pénzt, amint az egyesek teszik, elrejtitek és biztosabb mintha a bankokba betétként helyezitek el.

Gondolja meg mindenki, hogy az állam papírja legbiztosabb érték, mert annak értéke erejéig maga az állam szavatol.

Kedves gazdatársaim! Ne felejtsetek el azt sem, hogy a hadikölcsönből nemcsak azok jegyezhetnek, akiknek készpénzük van, hanem jegyezhetnek azok is és épen azért ezeknek is köteleességük akiknek nincs pénzük, de van ingatlanuk, jószáguk stb., mert ennek is meg van a módja, megfelelő összegű kölcsönt ajánlanak fel az államnak.

Kedves gazdatársaim továbbá ne feledjék el azt sem, hogy az összes eddigi hadikölcsön jegyzést igen erősen befolyásolja egy jól sikerült ötödik hadikölcsön eredménye. A békéttárgyalás alkalmával bizonyára

erős bírálat tárgyává teszi és nagy erkölcsi és anyagi súllyal fog bírni, hogy a szövetségesek között, amikor áldozathozatalról volt szó, mennyire vettük ki részünket.

És dacára annak, hogy a háborúból kifolyólag alig van Békéscsabán, aki közvetve vagy közvetlen né ért volna valami csapás, szomorúság és mégis még mindig igen sok hálával tartozunk a Mindenható Istennek azért, hogy megóvott bennünket attól a rettenetes csapástól, hogy lúzhelyeinket az ellenség nem dulta fel, nem kellett emiennekülnünk, földjeinket szorgalmasan művelhettük, a termést betakarítottuk, most tehát amikor a járási főszolgabíró a községi előjáróságok a vármegyei főispán ur s magának a kormányának kérését tolmácsolják s bizalommal várják, hogy a végső erőfeszítésben mindenki teljes erejével részt kíván venni és most amikor egész Közép-Európát uraijuk Rigától Constanziáig és Bukarest, Románia fővárosa hatalmába kerítte s amikor legerősebb ellenfelünk az orosz tömegek is hátrálnak: nem szabad elcsüggednünk és nem szabad hazafiaink, rosszakaratú bujtatóknak felülni, mert az igazság az, hogy a háború befejezéséhez a magyar kormányának ép úgy, mint a szövetségeseknek, pénzre van szükségük s ezt a pénzt, ezt a fegyvert, amellyel az itthon maradtaknak ép úgy kell harcolniök, mint a katonáknak a harcsteren az állam rendelkezésére kell bocsátani. Mindenki járjon jó példával elől, hogy a kishitűek és kétkedők is megszégyeljük magukat

és minden erejükkel siessenek a hazavédelmére.

Békéscsaba, december 8.

Hazafias tisztelettel
Lepény Mátvás,
békéscsabai lakos.

A fenti sorokhoz kevés hozzá tenni valónk van, mert amit az összes takarékpénztárak, bankok, hitelfőnökök (az alsó és legfelső regiszterekben) egyformán panaszkodnak, azt mondja Lepény Mátvás is a gazdáknak alig 1/10%-a vesz rész a hadikölcsönjegyzésekben, pedig megállapítható, hogy minél nagyobb a hasznuk, jövedelmük, fokozatosan kevesbedik számuk s jegyzésük nemzet fontos érdekének megvédelmezésében: a hadikölcsönjegyzésekben.

Igaz van Lepény Mátvásnak annak a megállapításában is, hogy a kormány és a hadvezetőség soha nem sajnálta az ő vagyoni gyarapodásukat, sőt elősegítette s segít ma is a folytonos nagyszámu felmentésekkel s ha ennek dacára szük-makuak maradnak, ezzel nemcsak a hálátlanság, de a hazafiatlanság vádját is el kell tűrniök.

Mi azonban reméljük, hogy most már megváltozik a gondolkodásmódjuk s elősegítik az V. hadikölcsön sikerét anyagi s egyuttal erkölcsi tekintetben is.

Az eddigi jegyzésekről itt közöljük az adatokat:

A Békéscsabai Takarékpénztár egyesületnél az ötödik hadikölcsönre

Üdvözet

az Erdélyben harcoló Bajorokhoz.

Rimes próza.

Hős Bajor fiúk! A Magyar Álföld Kéznyujtással üdvözöl titeket, És a véres útra, melyen jártok, Rózsa-szírmot, zöld babért hinteget. Ti nem láthatjátok, pedig úgy van: Im! szemünkben ég a hála könnye, S higgyétek, hogy nincs Magyar e földön, Ki kalap-levéve nem köszöntne. Hej! pedig tudjátok, láthatjátok, Hogy milyen kemény a Magyar ökle: Egy ütéstől nem egy ellenség Hunyta, csukta be szemet orokre, Hát tudjátok azt is meg, hogy keze Ritkán nyúl nagyon a süvegéhez, Akkor csak, ha kit köszönt, iránta Szíve mélyen tiszteletet érez.

Káromolnám nemzetem s magamat, Állítva, hogy tisztelünk csupán csak, Tiszteletnél többet érdemelnek. Kik velünk, miként ti is, úgy bántak. Szeretünk mi, jó fiúk! titeket, Szeretünk igazi szeretettel.

Óh! hogy ne szeretnénk? Óm!ó vérünk Vegyítettük hulló véretekkel S ittunk a keservek poharából Annyit, hogy már részeg lettünk tőle, S diadal-mámorban együtt törtünk Ellenségeink közé, előre! Óh! hogy ne szeretnénk? Holt vitézek Mennyet-kérő lelkeinek ezre Sugdos füleinkbe vég kitartást, Ugy izgat a biztos győzelemre.

Óh! hogy ne szeretnénk? Nagy királynénk Emléke is odaköt hozzátok, És ezt a szent köteleket ti most Még szorosbra fűztétek, hűztátok, Oly szorosra, hogy az nem szakadhat Szét — míg a világ — sohase többé. Üstökös csillag gyanánt világít A történelem egén örökké A Magyar nevével a Bajor név, Intésül azoknak a gazoknak, Kik könyörtelenül, ördög módon Népek jogain végig tapodnak!

Hunnok s Teutonok ivadéki Hogy egy sorban vivjanak csatákat, Ellenségeinket elfogja a Karjokat megbénító csodálat;

Mintha mardosó lelkiismeretnek Ördög-szülte rémalakja volnánk, Legyökéztél lábom valamennyi Borzadozva, kancsin sandalog ránk, Vagy örült iramban megriadva Búj bagoly gyanánt az odujába! Hős Bajor fiúk! nem ömlött vérünk Ket, három világ-részben hiába. És ezért és Erdélyért az Álföld Kéznyujtással üdvözöl titeket, És a véres útra, melyen jártok, Rózsa-szírmot, zöld babért hinteget!

Domonkos János.

Podgyászvizsgálat.

A podgyászvizsgáló, meg a feltűnően szép női utas.
— Hatalmas kuffere van a nagyságának. Lehet vagy százötven kilós.
— Istenkém, éppen csak a legszükségesebb fehéreműimet hoztam magammal arra a két-három napra, amíg Pesten leszek.
— Majd megtapasztaljuk.

(Felnyitja a koffert, kotorászni kezd benne.)

— Aunye, de szép csipkés lábravaló!

— Vigyázzon, össze ne gyűrje.

— Tán még soha se gyűrtek?

— Ezt nem.

— Azért hajtogatta össze? Kifeltűnt, hogy felfújják a formás szárait, mint valami dudát?

— Tegye le hamar, ne érintse. Maga ezt nem is érti, mert divat.

— Mán pedig divat vagy nem divat, én megnézem, mi van benne.

(Tapogatja.) Hm, gömbölyű...

— Olyan szokott az lenni, mit idegesít?

— Nono, ezt a kis nullás lisztet mégis elkobozom. Hallja-e a nagysága, azért amiért én csak egyszerű fináncember vagyok, láttam már ilyen asszonyi csodát. Volt benne sokfajta minden, de liszt még soha.

60 FILLER
1 DOBOZ "FAX" HYGIENIKUS SZIVARKAHÜVELY
ANTICOTIN VÉD-JEGY
1 KÖNYVECSKE SODORNIVALÓ PAPIR (70 LAP) ÁRA 12 FILLÉR

teszi **Botyánszky Pál**, aki egyként kedvelt tagja a birtokos és uri osztálynak is; azt hisszük, hogy Botyánszky könnyen győz;

a IV. ker. **Kovács Sz. Mihály** földbirtokosnak komoly ellenfele **Fekete Géza** gépész, de az ügyek mai állása mellett Kovács győzelme látszik bizonyosabbnak;

az V. ker. **Novák György** gépkereskedővel szemben **Oláh Márton** kenyérsütő és szatócs vette fel a küzdelmet s nem minden alaprólküli az a fejtetés, hogy győztesen kerül ki;

a VI. ker. **Lipták L. Pállal**, a Népegylet mai h. elnökével szemben **Zahoran András** az önjelölt, de biztos a bukása, mert a Népegylet minden erővel keresztülviszi érdemes elnöke győzelmét;

a IX. ker.-ben lesz leghevesebb a küzdelem; itt **Kiszely Pál** építőmesterrel szemben **Gécs László** malomtulajdonos lépett fel; amíg Kiszelyt iparostársai és a gazdák támogatják, addig Gécs Lászlónak az értelmiségből és munkásokból kerülnek ki a választói;

a X. ker. **Szalay Lajos** földbirtokossal szemben fellépett **Varga E. András**, a kerület mai képviselője, békési malomtulajdonos. Itt igen furcsa a helyzet, mert a kerület lakói úgy tudják, hogy Varga nem komoly jelölt, habár szíve most is Erzsébethelyhez húz s azt szeretné, ha a IX. és X. ker. is megválasztaná. A beavatottak szerint könnyen megeshetik, hogy Varga ilyenformán két szék közt a földre ül.

Természetes, hogy mindezek a kombinációk megdőlhetnek még, aminthogy minden választásnál előszoktak fordulni olyan meglepetések, amelyekre legkevésbé sem számítottak.

A leányok és a háboru.

Az utcán találkoztam egy leányismerőssel, akit régen nem láttam. Gyászruha volt rajta, lefogyott, régen kedves arca csunya lett, dult és sápadt volt, mint a hold. Köszöntem neki, megkérdeztem:

— Kit gyászol?

— Nem gyászolok! — mondta, — csak fekete ruhába járok, nincs kedvem színeset viselni, mióta Pali elesett!

El kellett hallgatni. Mivel vigasztalhatna az ember egy érzékeny leányt, akinek a vőlegénye meghalt? Nem lehet azt mondani, hogy: sebj, majd lesz másik! Rá kell hagyni: viselje el, élje túl a fájdalmát, ahogy tudja. Nézttem megvékonyodott arcát, hallgattam különös, elfáradt, fás hangját, ahogy mondta:

— Mindjárt, még tizenegy telén történt. Utána én nagyon beteg lettem...

— El kellene valahová mennie!

— Most? Hová lehetne menni? Be vagyunk zárva ellenségeink gyűlöletébe, mint egy börtönbe. Ha majd béke lesz, kimegyek Rómába vagy Párisba. Nekiadom magam egészen a piktorának. Abban is eltelik valahogy az ember élete, ha már másképpen összeomlott.

Egyszerűen beszélt, minden keserűség nélkül, de érzett rajta, hogy ő szegény igazán — összeomlott. Vannak ilyen nők, akiknek a számára csak egyetlen férfi él. És ha az elhagyja őket, vagy elpusztul, beléje pusztulnak ők is, elsorvadnak, mintha megmérgezték volna őket. Szerencsére azért kevés van ebből a fajtából

ez az érzékenység ritka és e gyászruhás leány nem lehetne emblémája a háboru sújtotta nőnek. Mégis róla jut eszembe az összes leányoknak sorsa, akik melől a fiatal férfiakat egyre fogyasztja ez a szörnyű epidémia. Hogyan viselkednek, mi a tervük, szándékuk a jövőre nézve. Mint akarnak megosztzkodni majd a férfiak megfogytokozott rendjén, mert hiszen férjhez menni muszáj, ez még ma is, e változó világban, legfőbb célja, álma valamennyi leánynak. Statisztikát csinálni lehetetlen. Sorba venni valamennyi leányt, hogy mi lesz vele, — nem lehet. Nem lehet végig vizsgálni a nők táborát, e himes pázsitot, az érzékeny délignyitót, aki elfonnyad, ha a nap leveszi róla meleg fényét, a szívós kórót, aki küzd a kopár sziklán, a hiu rózsát, a szerény rezedát. Mindnek a sorsa más. Egy tenger ők. De azért körül lehet nézni; egy könyben is benne kell hogy legyen a végtelen vizek törvénye. Elhatároztam, hogy beszéljek közülük néhányat: mondanak meg, mennyire sújtotta őket ez a csapás, mit gondolnak, mi történik velük, ha a férfiak visszajönnek és kevesen lesznek, sokkal kevesebben, mint amikor elmentek.

— És nemcsak a halottak. De a sok nyomorék. Mennyien érkeznek vissza majd fájdalommal; félkézzel, amputált lábba, valami rettentő sokkal, eltorzult arccal. Mit tesznek majd ezek? Maga például elhagyná-e kedvesét, ha az félkarra jönne haza? — kérdeztem egyőt.

A leány megrázta fejét:

— Nem! Én nem hagynám el! Nem tudnám! Becstelenségnek tartanám... Azért, mert szenvedett, elhagyni!

És ebben szépen megegyeznek mind. Vagy husz meginterjuvált leány közül egy sem akadt, aki úgy vallott volna, hogyha jövődöbéljéet valami tragikus testi hiba érné, akkor elpártolna tőle.

— Nem szeretném kevésbé; talán még jobban! — mondja egyformán valamennyi.

Ez tehát rendben volna. Azok a férfiak, akik a hazáért folyó harcban elvesztették egyik tagjukat, nem esnek ki a kombatáns férj-jelöltek sorából. Lehet ugyan, — hiszen a nők szava nem sziklába irt törvény, — hogy tognak akadni menyasszonyok, akik majd szakítanak invalidussá lett vőlegényükkel. De azért mégis bizonyos, hogy a döntő többség betartja ígéretét és a rokkant hősök nem lesznek szerencsétlen, elhagyott legények.

Ami mi lesz azokkal a kisasszonyokkal, akiknek még senkijük sincs, akiknek most kell majd párt találni a férfiak megfogytokozott sorából. A husz leány közül hat polgári rendű kisasszony azt mondta, hogy neki nem kell férj, megáll ő a maga lábán. Ezek gépirást tanultak, irodába jártak, beiratkoztak az egyetemre, színésznőknél készültek. Részint muszájból, részint ambícióból beállottak a kenyéért egyedül küzdők sorába.

— Nem kell nekünk senki! — mondták büszkén, de azért szomorú lett egyformán kedves szemük.

Négyen optimisták voltak. Azt mondták, nem lesz semmi baj. Akad majd ezután is legény elég. Marad minden a régiiben.

Öt leány végleg kétségbeesett:

— Eddig is nehéz volt, ezután éppen kétségbeeséssel nem lehet majd férjhez menni! — keseregtek.

A többi nem is gondolkozott a dolog fölött. Ezek gazdag lányok voltak és a pénz rendkívüli öntudatot ad. Ők nem a maguk sorsán aggódtak, nem a boldogulásukat féltették, egyformán reszkettek minden testvérükért, aki küzd a kék Adriától a halászságu Kárpátokig.

Általában ami eredménye volt ennek a hány beszélgetésnek, az kevés is, sok is. Az kiderült, hogy a lányoknak nincs külön tervük a bekövetkező speciális állapotról. Reménykednek, várnak, mint eddig. De kivilágosodott az, hogy nemesek és jók ők mégis. Huszuk közül nem volt egy sem, akit a maga sorsa jobban érdekelt, vagy busított volna, mint ez az általános

nagy szomorujáték. Nem siránkoztak, jajgattak:

— Mi lesz velünk, mi lesz velünk?

Inkább felede a maga személyét, azt mondta mind:

— Istenem, hogy szenvedhetnek ők!

Fölemeljük

lapunk előfizetési díját.

A hosszú háboru alatt immár másodszer fordulunk olvasóinkhoz azzal a kérelemmel, ne vegye tőlünk rossz néven, ha fölemeljük lapunk előfizetési árát.

A lap előállításához szükséges összes anyagok: papír, betű, festék, olaj stb. 300—600 százalékkal, azonkívül az élelmi és ruházati cikkek is sok-sok százalékkal drágultak meg, amihez képest csekélynek mondható, ha ujjabban ismét 2 K emeljük lapunk előfizetési árát.

Reméljük, a mondott okokból előfizetőink, olvasóink nem vonják meg tőlünk eddig tapasztalt támogatásukat, de segíteni fognak bennünket arra, hogy míg el nem ül a vészfelhő országunk feje fölé, mi is fenntarthassuk magunkat.

Január 1-től fogva lapunk előfizetési ára:

Egész évre	14.—
Félévre	7.—
Negyedévre	3.50
Egy hónapra	1.30
Egyes szám ára	— 14

Távirat.

Fegyverletétel az Oltnál.

Ludendorff és Höfer jelentései.

Keleti harctér: Mackensen vezértábornagy harcvonala: Előnyomulásunk a Bukarest—Proesti vonal ellen és azontul oly gyorsan történt, hogy a Predeali és az Ósánc-szorosi határterületen álló románok már nem tudtak idejében visszavonulni. Hátrálásuk közben német és osztrák-magyar csapatokba ütköztek és északról szorongatva, legnagyobb részük fogságunkba esett. Az üldözés folyik.

A IX. hadsereg egyedül tegnap mintegy 10.000 embert fogott el. Az Oltnál beteljesedett a Nyugatromániában elvágott erők végzete. Szívó ezredes dec. 6-án osztrák-magyar és német csapatokkal megadásra kényszerítette azokat, 10 zászlóalj, 1 lovasszázad és 6 üteg, 8000 emberrel és 26 ágyúval teite le a fegyvert.

József főherceg harcvonala: A kárpáti nagy tehermentesítő offenzíva kudarca után az oroszok már csak részleges támadásokra szorítottak. Tegnap több rohamot intéztek a Ludowán és a Trutus-völgyben vonalunk ellen, de véresen visszaverettek.

Lipót bajor herceg harcvonala: A Duna-fronton orosz előretörések megghiusultak. Wibstól délre a tábori őrs-állásaink egyikébe benyomult osztagokat nyomban visszauttük.

Macedon arcvonala: A szerbek támadásait Trnainánál, a Csernától

keletre, német és bolgár csapatok visszaverték. Épp úgy megghiusult az angolok ismételt előretörései a Struma-síkságon. Repülőcsoporthoz november folyamán is nagy eredményeket mutathat fel. Teljesítményeiket a hadvezetőség magasra becsüli.

Nyugati harctér: A német trónörökös hadseregét: A Mias nyugati partján a franciák tegnap meg támadták a 304-es magaslaton december 6-án általunk elfoglalt árkokat, visszaverettek.

Olasz harctér: A Karszt-szakaszon az ellenség erős tüzéségi tüzéségi tüzet indított, amely Konstanjevica környéke ellen a legnagyobb hevessegre fokozódott, de délben, amikor az idő kedvezőtlenül fordult, ismét átláthatóvá vált.

A szegénység

Kopogtat száraz ujjaival a kapukon, amelyeken belül a könyörület, az irgalom tanyáz. Mint a szomorúság nehéz leple borul a világra a sűrű őszi köd, hideg szél szánt végig a házak felett, megzörgeti a szegény hajlékok ablakait és odaáll a háboru sok szenvedése mellé könyörtelen társának a téli hideg. Szén, fa, melegruha és cipő sok helyen nincs, néhány pedig apátlan gyermekek sirmal és éhesen riadnak fel nyugtalan álmukból. Szívet facsaró látvány a hideg alkonyatokon sápadt arcuk kiéhezett, cipőtlen gyerekek futkosnak az utcán és mellettük gögösen megy a téli bundába bugyolált puha gazdagság. A nyomor magzati gyümölcs hulladékot kullal a hideg aszfalton, a gazdagság százazres és milliós tervek gondolataival siet a maga kényelmesebboldog utján.

A jövő legszebb reményei, magyar természet virágai ezrével futkosnak és csavarognak az utcán kitéve védtelentl viharok, betegségek és romlottságnak. Az utcaböven kínálja az alkalmakat, minden fényesre világított ablakok minden kapu alól a kísértés vihar gyorog feléjük, lehetetlen álmodás és vágyak sziréndalaival csalogat a bűn felé. A gyerekek öntudatlanul az éhség és a didergés fájdalmaitól kergetve viszi fehér lelkét fekete ut felé, ahol pillanatszerű enyhülést remél, szenvedései csillapulását. A büntölt egyse megérintett gyereklélek elvesztés, ártalmatlansága himét s gyorsan csuszik már a lejtőn, amelyre korán megizlett nyomorúság vezette.

A férfiak, a felnőtt emberek legnagyobb része a harctereken vérzik. A nemzeti test vértörését pótolhatatlanul megcsapolja a háboru. Egyetlen reményünk a jövőnk egyetlen ígérete a gyerekek, amelytől a vért vesztő nemzet erő megújodását várjuk. A legnagyobb katasztrófával sújthat, ha a jövő ez egyedül reményét is eltapossa a vihar és a reánk váró nagy munkánál se gyélytelenek maradunk.

Emeljük fel szeretettel a földről a gyermekeket, simogassuk meg korán hervadó arcukat, beszéljünk hozzájuk emberi szivekből és vezessük vissza minden erőnkkel minden akarattal arra az utra ahol a reményes jövő bátor kezű és erős, tiszta lelkű munkásaivá válnak.

hm.

10

deken:
C. 3—K
C. 1-10 K

et békés
ndennapi
nagyobb
közélet
gye min
célnak

hogy a
n rétege

mennyire

lól, hogy

forut. Pa

a egyre

tot. Szá

millió

és hős

arága, if

ereszti e

a gyer

vt, jegye

harctérre

s vissza

ok! és

minden

on est pr

a haza

Mária Te

tróvel tö

er a rem

hogy „V

Hirek.

— **Hirek hőseinkről.** A királyi ellenség előtt tanusított hősi martírúsként az ellenség előtt elhalt *Perger Ödön* 101. gyalogezredbeli századost a hadiékítményes vaskoronarenddel, továbbá gróf *Frigyos Frigyes* 5. dragonyoserednépf. főhadnagyot, *Virányi Árpád* a 307. hgye. beosztott 2. és *Sándor* 4. honvédegyezredbeli századost a hadiékítményes katonai érdemkeresztrel tüntették ki. — Mint részvétellel értesülünk, *Guzmányi Károly* a 17. hgye. beosztott 101. gyalogezredbeli százados a román fronton hősi halált szenvedett. A hirtelenséggel és nem vártan elhunyt tudjuk. Ugyancsak hősi halált szenvedett *Nagy István* a nemzeti őrségre jutott *Nagy István* két évig front szolgálatot teljesítő tüzér fia is. Őz. *Nagy István* még két fia van a harcban.

— **Tanácsülés.** A pénteki előző ülésen a kataszteri munkálathoz egy napidíjas felvételét határozták el előbb, azután az utkaröltözék fizetése iránti kérelmet elutasították. A Hadsegélyző Hivatal 200 koronát küldtek a katonák karácsonyára, megszavazták *Mezős Kálmán* szinigazgatónak 200 K szavazást, azután a kórházi régiósi lakba bevezetni rendelték a nyitást. A közgyűlés utasította az áráságot ártézi és Northonkutak kataszterására, melyek költségvetését beszéltette *Ádám Gusztáv* főmérnök s az azt bemutatja a legközelebbi közgyűlésnek. Elhatározták, hogy az V. hadikölcsönre 100,000 K szavaznak meg, melyet együtt már 900,000 K jegyzett Csabánál. A mostanában gyakran beszedő *Tóth László* adóügyi jegyzék egy havi szabadságot engedélyeztek, aztán az ülés véget ért.

— **Felhívás!** A Békéscsabai Takarékpénztár egyesület felhívja a tagjainak figyelmét, hogy az *újévesi részvények* második beosztású részlete *február 15-én* esedékes.

— **Gazdák gyűlései.** A Békésmezei Gazdasági Egyesület *Beke Győző* orsz. képviselő elnökkel december hó 17-én, vasárnap délelőtt az Egyesület székében választmányi és közgyűlést tart. A választmányi ülés tárgya: Elnöki bejelentések. Földművelésügyi miniszteri leiratok tárgyalása. 1917. évi költségvetés és munkaprogram megállapítása. A megválasztott választmányi tagsági helyekre beválasztandók kijelölése és megválasztása. Titkári jelentés. Folyó év költségvetésének indítványok. A közgyűlés tárgyai: Elnöki megnyitó. Az 1917. évi költségvetés és munkaprogram megállapítása. Megválasztott választmányi tagsági helyek megválasztása. Esetleges indítványok.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter *Polgári László* békési lakost

ideiglenes minőségű segélydíjas gyakorlóvá a csabai adóhivatalhoz kinevezte.

— **Adakozzunk hős katonáink karácsonyára.** Az országos vöröskereszt egyesület békéscsabai fiókjához, hó 5-én megtartott választmányi ülés határozatából az elnökség tisztelettel felkéri a helyi társadalmat, hogy a helybeli és harctéri katonák karácsonyára saját erőforrásaiból szánt adományokat szíves támogatással gyarapítani sziveskedjenek. Egyben azon kéréssel fordul a helybeli tisztelt kereskedő cégekhez, hogy az újévajándékok megváltására szánt összegeket, mint a múlt évben, ezúttal is a megindítandó gyűjtőúton a nemes célra felajánlani sziveskedjenek. Adományokat köszönettel fogadják és hírlapilag nyugtázzák az elnökség.

— **Nemesség.** Az elhunyt király nov. 8-án kelt kéziratával *ikvai Pfeiffer Mátyás*nak, az osztrák-magyar bank h. alkormányzójának magyar nemességét testvére, *bajcai Beliczey Iona* férjére, *Pfeiffer Antal* pozsonymegyei földbirtokosra és törvényes utódaira kiterjesztette.

— **Csaló a tanyák közt.** Egy katonai ruhába öltözött csaló járja az orosházi tanyákat s az orosz foglyot tartó gazdákat sarcolja. Minden fogoly után 2 koronát szed „ellenőrzés” címén s arról nyugtát is ad. *Szederjessy* szakaszvezetőnek vallja magát, szőke, nyírott bajusza, 25 évesnek látszó fiatal ember. Akinél jelentkezik, tartóztatja le.

— **Halálozás.** *Réti Béla* csabai földbirtokos, *Hoffmann Sándor* csabai terménykereskedő veje hosszas betegeskedés után szombaton reggel meghalt. *Réti Béla* régóta beteg, de nem feküdt, szorgalmasan dolgozott saját birtokán, alig egy éve aztán nyugatomba vonult éppen betegsége miatt: most pár napja feküdt ágyba, míg ma meghalt, életének 46. évében. Halálát siratják felesége, gyermekei s kiterjedő rokonsága. Temetése ma, vasárnap délután megy végbe.

— **Új rendelet a felmentésekre.** Az eddig betervezett felmentési kérelmekhez külön okmányokat felcsatolni nem kellett. A jövőben felterjesztendő kérelmekhez csatolni kell azokat az okmányokat, amelyekkel indokolni tudja a folyamodó a kérvényben előadott indokok valóságát. — **Gazdasági érdekből** folyamodóknak csatolni kell a családi értesítőt, birtokívet, a családtagok munkaképességére vonatkozó hatósági orvosi bizonyítványt és az esetleges haszonbéri szerződéseket. Az összes okmányokat bélyeg és díjmentesen kell a hivataloknak kiállítani.

— **Öngyilkos leány.** *Nyári Rózika* 20 éves cselédeleány egy orosházi banktisztviselőnél szolgált, édesanyja pedig azt akarta, hogy ne szolgáljon, hanem maradjon odahaza s legyen neki segítségére, azonban a leány hajthatatlan maradt, amiért megdorgálta az anyja és efe-

letti elkeseredésében felakasztotta magát. Édesanyja kedden újra elment leányához, hogy erőszakkal is hazavigye, azonban feltűnő volt, hogy a lakás nyitva volt ugyan, mégsem talált lányára. Keresés közben a padlásra is felment, ahol meg is találta, de már akkor hideg teste a ruhaszártó kötélen lógott.

— **Adomány.** *Koritár Mátyás*né *Berényi-u. 45. sz. lakos* 26·20 K adományozott az elesett csabai katonák özvegyei és árvái javára, amit a helyen köszönettel nyugtáztunk.

— **Lovak és járművek összeírása.** A honvédelmi miniszter december hóban az összeírási előírásokban az 1912. évi LXIX. t.-c. alapján a ló és jármű összeírás, ennek megtörténte után pedig 1917. évi március 1-től kezdődőleg a hivatkozott törvény 11. §-a alapján újabb lóosztályozás foganatosítását rendelte el. Ezen körrendelet folytán felhívhatunk mindazokat, akiknek birtokában Békéscsaba és Ujkigyós községek területén ló vagy jármű van, folyó évi december 10-től december 20-ig terjedő tíz napi határidőn belül lovaikat, járműveiket, továbbá a málhásállat felszereléseket a katonai ügyosztálynál jelentésük be. A bejelentést a katonai ügyosztálynál ingyen kiszolgáltatandó bejelentő lapon írásban kell megtenni, irni nem tudók a bejelentést szóval is megtehetik.

— **Rendület a tiszthelyettesekről.** A tiszthelyettesi rang a háború alatt létesített új rangfokozatok egyike s mindaddig vitás volt, hogy a rézszerű, ezüstparolinos hadi tiszti vagy legénységi állományhoz tartoznak-e. Családjaik hadisegélyt nem kaptak és a tiszti segélypénztártól élveztek járulékot, viszont a katonai okmányokon és általában a köztudatban mint altisztek szerepeltek. A honvédelmi miniszter most már rendeletben állapította meg a tiszthelyettesek hovatartozását. Az alispáni hivatalhoz leérkezett rendület közli, hogy a tiszthelyettesek magasrangú altiszteknek tekintendők s családjaik részére hadisegélyt kell folyósítani.

— **Köszönet és nyugtázás.** A csabai közkórházban ápolott beteg és sebesült katonák élelmezésének javítására november 1-től december 1-ig a következők voltak szívesek adakozni: *Beliczey Rezső*né 20 K, *Rosenthal Adolf*né naponként 3 liter tej, *Jéger József*né okt. nov. hónapokra 20 K, Rendőrség 4 kgr. hal, amiért ezúton is hálás köszönetet mond a sebesült és beteg katonák nevében *Gyebrovsky Lajos* közt. elnök.

— **A fürdőkályhák réz víztartóinak rekvirálása.** A hivatalos lap közli a honvédelmi miniszter rendeletét, melyben a szén, vagy fatüzelésű fürdőkályhák tisztított fémfelületű mázolt, vagy zománczott rézből készült víztartó hengerreit hadicélokra rekviráltaknak jelenti ki. Az igénybevétel kiterjed a magánosok, gyárosok és kereskedők birtokában lévő fürdőkályha hengerre is. A rekviráltaknak kijelentett tárgyak tulajdonosai kötelesek mind-

ezeket január 15-éig az illetékes járási főszolgabíróknak bejelenteni. Az érték járó térítés kilonként 5 korona. A rendelet kihirdetésének napján életbe lép és érvénye kiterjed az egész országra.

— **A Vöröskereszt-Egyület** csabai fiókjához hálás köszönettel nyugtázza a következő adományokat: *Gróf Wenckheim Frigyes*né 600 K, *Réthy Béla* 100 K, *Fiume kávéház* persely gyűjtése 33·16 K, *Fiume sör*csarnok 8·75 K. *Helybeli katonáink karácsonyára* *Félix Akos*né 20 K, *Margocsy Miklósné* 20 K. *Természetbeni adomány* *Bodnár Endre* 1 üveg rum.

— **Karácsony a harctéren.** A harctéri katonák karácsonyi megajándékozására indult mozgalom, a Hadsegélyző Hivatal és a Vöröskereszt együttes akciója a legszebb eredményeket igéri. Pénzintézetek, vármegyei és községi hatóságok, egyházak, iskolák, a vidéki Vöröskeresztfiokok nemes vetélkedéssel küldik adományaikat és remélhető, hogy példájukat egyre többen követik. A katonák karácsonyi ajándékainak csomagolása is megkezdődött és nagy apparátussal folyik. Adományok a karácsonyi szeretet adományok 8880. sz. csekk számlájára küldendők az együttes vezetőséghez, Hadsegélyző Hivatal, Budapest V., Akadémia-utca 17. sz.

— **Katonák szórakoztatása.** A csabai katonakórházakban lévő beteg katonák szórakoztatása céljából a következők küldötték el könyvet és újságadományokat a népház irodájába: *Varságh Béla* 30 újságot, *N. N.* 2 kötet könyvet, *Réthy Béla* 50 újságot, *Zahorán Pál* intéző 20 újságot, *Szenes Sándorné* 35 képes újságot. Fogadják érte a katonák nevében köszönetemet. *Christián György* intéző, népkönyvtár kezelő.

— **Az égi jelek.** Meleg, szinte tavaszi eső hullott nov. 19-én sűrűn cseppekben, jóformán fele Magyarországon. Este pedig rendkívüli természeti tünetet láttunk, szokatlant tél beköszöntésekor. Villámok cikáztak a feketére vált égen s rövid időn haragos ézengés követte a villámlást. Égiháború november végén. Rendkívüli, szinte ijesztő tüntetés. S nézi két jó magyar, idősebb földműves ember a sötétlő eget, a cikázó villámokat. S mondja az egyik halkan:

— Meg se merem mondani, amit gondolok és érzek.

— Nekem csak megmondhatja.

— Valami nagy dolog történik. Az ég nem zörög hiába. Meglásd, *Mihály*, szegény jó öreg királyunk meghal ma éjjel!

Talán ugyanakkor állt el koronás királyunk szívverése.

— **Százezrek zenéje.** Szinte amerikaiaszerű és nagyarányú zenei folyóirat indul meg ezzel a címmel december havában. A fővárosi orfeumok és kabarék legdivatosabb műsordarabjai, a legújabb magyar népdalok, csupa eddig nem jelölt zenei anyag fogja gyönyörködtetni a divatos zene barátait abban a havonta kétszer megjelenő folyóiratban, mely „Száz-
ezrek zenéje” címmel hallatlanul olcsón kerül a közönség elé. Egy-egy szám

60 fillér lesz és a folyóirat vevői ezért a csekélységért legalább 4-6 olyan kottát kapnak, melyeknek darabja eddig 2 koronába került. Így 10-12 korona értékű kotta hatvan fillérért szerezhető meg. A kották ugyanakkor jelennek meg a Százszek zenéje oldalain, amikor az illető dalok a fővárosban, Bécsben, vagy Berlinben másorra kerülnek. A folyóirat rendes kottaalkalban, finom papíron, rendszeres izléses kiállításban jelenik meg. Előfizetési ára negyedévre 3-50 K. A folyóirat címe: Százszek zenéje kiadóhivatala, Budapest, VI., Nagymező-utca 37.

Egymásért a halálba...

— Irta: Reisinger József. —

Orosz front, 1916. nov. 23.

Parancs jött támadásra. Teljesen felkészülve álltak a bakák a lövészárkok keskeny kilövő rése előtt, várták a parancsot a kiindulásra. Mindenki tisztában volt a támadás fontosságával, mindenki érezte, hogy a győzelem biztos, de azért arcukon valami eddig nem tapasztalt félelem nyoma volt látható.

Bátor, tüzes vérű, edzett idegű, kibíró magyar katonák voltak az első vonalban. Öreg harcosok, de azért nyugtalanságukat elárulta a lelkiükben dúló izgalmat, a haláltól való rettegést.

És ez a nyugtalanságuk érthető volt. Hiszen mindenki tudta, hogy mit jelent — támadni... Mit jelent keresztül törni az ellenség hátán keresztül épített drótkadályon, megtisztítani az ellenséges árkokat, szembe menni ezer meg ezer robbanó golyóval... De azért áll mindenki a helyén a maga szívet lelkét facsaró rettegésével, elkészülve az eshetőségek legrosszabbikára: a halálra is.

A támadást tüzéségi előkészítés vezette be. A tüzerek különböző nagyságú ágyúkból bőven okádták a gyilkos tüzet... Az ellenség drótkadályait sok helyen pozdorjává tépték a hatalmas gránátok, s ez nagyot könnyítette a gyalogsági támadáson...

Már szinte kezdett unalmas lenni a hosszas várakozás. Egyszerre azonban a tüzéség tüzelése enyhülni kezdett. Talán most!... Futott végig a bakák gondolatán egy kétségbeesítő sugár. Talán most egy-kettőre tul esnek a kinos, elviselhetetlen percek...

Hirtelen egy visszapillantás az életre, egy ellopott, megkockáztatott gondolat haza az édesanyára, aki rettegve várja haza az ő hős fiát... Egy forró sóhajlás a fehérre meszelt kis falusi házra, hol apró parasztgyerekek imát rebegnek szenvedő apjukért, aztán egy ima az Egek urához, hogy könnyítsen elviselni a lelkek fájdalmát... És mindez egy pillanat műve...

Egymás mellett állottunk négyen, mielőtt a parancs jött... Arcunkra az izgalom verejtéke ült ki. Egymásra néztünk... Kétségbeesett arcunk titkolni igyekezett nyugtalanságunkat, de azért leolvasható volt róla a gondolatunk: „Vajjon melyik marad közülünk a küzdő téren?”...

Tudtuk, hogy mihelyt kimozdulunk a keskeny földhányás mögül, összeszakadt fölöttünk az ég és a föld... És jött a parancs... Mint a villám, úgy szaladt végig a lövészárkon, hogy „Forvertz”... Még egy utolsó sóhaj, aztán összeszedjük magunkat s kiugrulunk a dekungból...

A tüzéség most már az ellenség ágyúit lövi, mely rettenetes tüzzel igyekszik megakadályozni támadásunkat.

Irtózatossá, pokoli lármban megkezdődik a harc és mi megünneljük az akarattal, a bizalommal... goromba gránátok hasítják a levegőt. Srapnel-ek gyors egymásutánban robbannak fel fölöttünk, teleszórik a földet apró

ólom golyókkal, megszámlálhatatlan mennyiségben röpöknek a zümmögő acélbogarak, de mi ügyet sem veve rá, megyünk előre a néma rettegéssel...

Most már nem gondolunk semmire... Nem gondolunk az életre, halálra, sebesülésre, szeretteinkre, csak megyünk sorsunk bizonytalan útján...

Már csak pár lépésre vagyunk az oroszok állásaitól. Már éledni kezd a remény: hát ha megszuszk szerencsésen ezt a rettenetesen dühöngő árt, amikor egyik közvitéz, Gyuris Jóska a század egyik igen bátor katonája hirtelen megtántorodik...

Odaugrok mellé. Feltépem a ruháját. Segíteni akarok rajta...

Fiatalt, piros, gyermekes arca elfehéredik. A szívéhez kap. Irtózatossá lájfalma halk nyöszörgést vált ki belőle... Mellén érte a golyó... Forró, piros vére csak úgy tódul kifelé a sebből. Beköszöröm, aztán egy kis takarásba hozom.

Rezervék vonulnak el mellettünk... Mindenki vet egy pillantást a sebesült felé, aztán irtóztva a vértől tovább siet. Még mindig tart a rettenetes harc. Az ellenség makacsul védi az állásokat... Ujra segítség érkezik... Ujra megbámuják a sebesültet, de ezek sem nézhetik — tovább sietnek...

Egy ember áll meg mellettem... Nézi a sebesültet... Nem megy tovább... Mintha kővé vált volna, néz, méreget, sötéten, fájón... Mondani akar valamit, de ajka nem nyílik szólasra... Göresös, fulladó sírásba kezd. Rászólok, hogy húzódjon le, de ő csak áll, mint a megtestesült fájdalom... Kinos percek telnek így el, míg végre felordít s fájdalmas, kétségbeesett száva lihegve törtek elő ajkáról:

— „Fiam!... gyermekem!... Él sz még?.. Nézz rám... Én vagyok itt... Az apa... Nézz rám!... Nem ismeresz?.. Aztán fájdalmas zokogással ráborul a sebesültre s az édesapa igaz, elviselhetetlen könnyei peregek végig borotváltatlan, szenvedő, rancos arcán...

A fiu felemeli fáradt szemét s egy pillantással végig nézi apját... Szólni szeretne, de nem tud. Fájdalma rettenetes... Mellén a költést keresztül áztatta a vér... Felhőrdül... Erőltette magát... Beszélni kezd:

— „Apám... Meg... megsebesültem... Fáj... fáj... Meghalok!... Mond meg... Anyám...”

Hatalmas gránát robbant fel mellettünk. Az ellenség könyörtelen... Nem nézi azt a nagy fájdalmat, amely itt dúl egy édesapa keblében, csak lö eszeveszetten...

— „Nyugodj meg fiam — mondja még az apa — látom, hogy nehezedre esik a beszéd.”

— „Meghalok... Apám... Vigyázz. Te vigyázz...”

— „Ne félj fiam — vigasztalja az apa — Ne félj nem halsz meg... Még találkozunk... Csak légy erős...”

Aztán felugrik... Valami ördögi gondolat futott keresztül agyán... Rendbe szedi magát... Letörli arcáról a fájó könnyeket, aztán görcsösen ragadja meg fegyverét...

A szeme vében forog... Oda fordul hozzám. Most már nem sir, nem zokog... Fiára sem néz... Csak hozzám van még egy szava:

— „Őcsém uram! Segítsen a fiamon, az Isten is áldja meg érte... Vigye el innen, mert nekem mennem kell... Nekem bosszút kell álljak a fiamért... Bosszút kell álljak a mások fiáért, mindenkiért, a kiket szeretnek s akik szenvednek.”

Ezeket mondta, aztán elrohant... Már a második rezervet is felemésztette a gyilkos ellenállás, de Gyuris

István ment előre vakon, vében forgó szemmel, hogy bosszút álljon a fia gyilkosain.

Odaért a drótkadályhoz, mely előtt már sok szenvedő bajtárs hevert élettelenül... Keresztül törte magát, az akadályokon... Tíz, husz fegyverből is lö reá az ellenség... Egy sem talál... Gyuris István mint a tigris úgy ugrott fel az oroszok állására s tusára fordítja fegyverét s állati kegyetlenséggel, halált megvető bátorsággal némítja el egymásután az ellenség fegyvereit.

Már jó darabon megtisztította az árkat az ellenségtől, mikor háta mögött eget-földet verő „Hurra” kiáltással, mind a hullám úgy tört elő a rengeteg embergomolyag.

Az ellenség ész nélkül menekült... Gyuris István lött utánuk fegyverből s a menekülők közül sokan holtan buktak fel...

Az orosz ágyúk még mindig nem hallgattak el. De most már a saját árkaikat lötte, hogy a visszavonulást, saját csapatait fedezze...

Gyuris István még mindig az orosz állások tetején állt és lött, mint egy gépfegyver... Gránát zuhog a levegőben... Közeledik... Már egészen ott van az állásoknál... Fekete füstfelhő... Fojtó puskaporszag... Irtózatossá robbanás... Egy embert dobott fel 6-8 méter magasra... Aztán élettelenül esik vissza mint egy rongydarab... Széjjeltépve a felismerhetetlenségig Gyuris István... A karja messze esett a kezében még akkor is görcsösen szorította a fegyvert, melylyel fiáért bosszút állott...

Drágábbak a házi orvosdíjak.

A békéscsabai orvosi kar elhatározta, hogy a megélés feltételeinek egyre fokozódó nehézségei miatt, terhes és kimerítő munkája mellett az éves orvosi díjakat felemeli az eddigi házi orvosi díjakkal szemben ötven százalékkal (50%) s megállapodott abban, hogy az évi (házi) orvosi díj legkisebb összege ezentúl 100 korona. Az egyes orvosi látogatási díjak a háború okozta súlyos életviszonyok folytán már két éve amúgy is magasabbak lettek. A házi orvosi díjak emelése ugyancsak érthető, mert a lateiner osztály nagyon erősen érzi a minden téren való drágaság súlyát. Indokolt tehát, hogy minden munka emelkedett bére s minden árucikk magasabb ára mellett az orvosok is ehhez képest kívánják emelni fáradságos éjjel-nappal igénybe vett felelőségteljes munkájuk díját.

Volt alkalmunk ebben a kérdésben beszélni az orvosi karnak egy közbeesült tagjával, kinek megjegyeztük, hogy az orvosok ez elhatározása nehéz helyzetbe hozza a közönségnek megszabott fizetésű, fix jövedelmű részét. Mire ő, a határozatot hozó kartársai nevében is kijelentette, hogy a közönség ama megszabott jövedelmű tagjaival szemben, kik intelligentiájuknál, állásuknál fogva házi orvoshoz voltak szokva, készek az orvosok ezután is tekintettel lenni s viszonyaik figyelembe vételével méltányosságot gyakorolni a házi orvosi díj kérdésében. Mert főleg olyanokra vonatkozik az orvosoknak a házi orvosi díjemelést illető határozata, akiknek háborús kedvező konjunktúráik mellett ugysem igen esik nehezükre a többfizetés.

Alábbiakban adjuk az orvosi kar határozatát: Alólírottak a minden téren beállott s egyre fokozódó árdrágulás folytán megnehezült életviszonyok miatt indítatva érzik magukat arra, hogy a házi orvosi díjakat ötven százalékkal (50%) emel-

jék s megállapodtak abban, hogy a házi orvosi évi díj minimuma 100 korona. Megállapodtunk abban is, hogy ebbeli elhatározásunkat az érdekeltekkel hirtel utján tudatjuk.

Kelt Békéscsabán, 1916. november 29-én.

Dr. Keleti Ignác. Dr. Vas Vilmos.
Dr. Remenár Elek. Dr. Wagner Dániel.
Dr. Reisz Miksa. Dr. Wallfisch Ferenc.
Dr. Révész Fülöp. Dr. Weisz Lajos.
Dr. Szamek Ignác.

A menekültek

két külön vonata indult el pénteken Csabáról, mintegy 1400 háromszék-megyei menekülttel. Amíg ez megtörténhetett, roppant nagy izgalmak között töltötték idejüket, amin már azért sincs mit csodálkozni, mert 12 napig vártak, amíg végre vonatot kaphattak és elszállíthatták őket.

Megállapítható, a menekültek aprajánagyja még annak biztos tudatában is, hogy esetleg odahaza enivalójuk sem lesz, mind nagy, szinte kitörő örömmel fogadták a hírt, hogy végre hazakerülhetnek.

A helyi hatóság, élén Kiss László főszolgabíróval, valóban minden dicséretet megérdemel, mert a szerencsétlen menekülteket különféle bajaikkal, kívánság aikkal a lehetőségig nemcsak meghallgatták, de azokon segíteni is mindenkor kötelességüknek tartották.

A még mindig nagyszámu menekültek részére a következők voltak szivesek adományaikat közvetlenül a Nép-ház intézőségéhez eljuttatni: özv. Badics Elekné 1 téli nagykabátot, Korosy Lászlóné 1 téli mellényt, 3 nadrágot, 2 kötényt, 1 téli mellényt, 2 pár harisnyát, 2 pár keztyűt, Petrics Józsefné 3 bluzt, 1 szoknyát, 1 kendőt; Báró Szentkereszthy Béláné főispánné ő méltósága kiosztott Békéscsabán: 149 téli szettet, 9 alsó téli nadrágot, 7 szoknyát, 2 leányka ruhát; Kiss László főszolgabíró beszerzett és átadott: 25 pár gyermekcipőt, 1 pár férficipőt, 12 pár harisnyát, ugyancsak a menekültek cipésműhelyében készített 52 pár gyermekcipőt, 11 pár női posztócipőt, 12 pár női cipőt; a menekültek javára rendezett hangverseny jövedelmének a terhére Kiss

Fedák cipők

1 ÜVEGT...
A LEGNAG...
HÁTTART...
EGY...
HÓNAP...
ELEGEN...
ÁRA...
1 KOR...

CSALÁDI
Fedák
cipők

Színház.

Örömmel constatáljuk, az első napok gyenge előadásait néhány igen sikerült produkció váltotta fel. Az igazgatóság a fővárosi színházak legfrissebb műsordarabjait hozza színpadra, viszont a szereplők is minden tőlük telhetőt követnek el, hogy a közönség tetszését megnyerjék. Becsületes ambíció, szereptudás, az alakítások gondos ciselálása jellemzik a hét második felének előadásait, melyeket publikumunk nagyszámban látogatott. Észrevehetően fokozódik a társulat iránti szeretet és csak rajta mulik, hogy ez állandóvá váljék.

Két szembeszökő hiányra azonban fel kell hívunk az igazgatóság figyelmét. A rendezés ugyan lényegesen javult, mindazonáltal megtörtént, hogy egyes szereplők a kellénél korábban jelentek meg a színpadon, viszont a világosság később aludt el, semmint elő van írva. Csekély gondosság mellett az ily hibák könnyen elkerülhetők.

Másik megjegyzésünk, egyes színészek túlságos foglalkoztatására vonatkozik. A derék, kötelességtudó Horváthot pl. az igazgatóság valósággal agyonfárasztja és így nem csuda, hogy némely alakítására (az Ezüst pillében) nem fordíthat elég gondot. Énekes szerepektől lehetőleg meg kell kimélni ezt a különben igazán kiváló erőt.

Kedden Grün Lili ment, melyben Komor Emmának először nyílt alkalma jeles kvalitásait érvényre juttatni. A szertelenségre csábító szerepet kitűnően játszotta és sokszor nyílt színen is megtapsolták. Lili szerepében Liptai Rózsi nyugtató bájos alakítást. Bölcseyt Fehér Imre adta elismerésre méltó buzgalommal, míg Mezei mint Simi bácsi aratott sikert.

Az Ezüst pille szerdai előadását különösen a csabai ezred zenekarának közreműködése tette élvezetessé, melyet Mihály Ernő szakavatottsággal vezényelt. Horváth és Komor Emma a szülőket alakították nem mindennapi sikerrel. Liptai Rózsi szép énekével és kitűnő táncaival csakhamar kedvencünk lett. F. Csók Vilma mint Lili vált ki az ensembleből. A többi szerepekben Mezei, Binder, Fehér és Darázs tetszetek.

A Tancosnő csütörtöki előadása alkalmat nyújtott Komor Emmának, hogy minden jelességét ragyogtassa. A színmű az ő igazi területe és a felvonások végén felhangzó taps méltó jutalma volt művészetének. Jávor Aranka mint tancosnő hálás szerephez jutott, melyben derekasan állotta meg helyét. A férfi szereplők közül Horváth, Fehér és Binder érdemelnek említést.

Péntek este a Derék Fridolin mókáin sokat kacagott a közönség. Nagyban hozzájárult az előadás sikeréhez a fülbemászó zene, mely sokszor újrázásra nyújtott alkalmat. Fehér Imre mint Fridolin komoly, számbavehető erőnek bizonyult, a kitalál még sokat várhatunk, jeles partnere volt F. Csók Vilma, aki szintén osztozott a közönség tapsaiban, Horváth, mint Winkelmann és Komor Emma, mint Winkelmanné nagyon tetszetek. Sebestyén Rózsi nehéz szerepét nagy rutinnal játszotta és méltán részolgált az elismerésre, melyben az egész estén át részesítették. H.

Ingaltnok forgalma Csabán.

Kovács Mihály Csaba, oda ajánlkozta gőzmalának (100.000 K értékű) 2/3-ad részét ifj. Kovács

Mihály és Kovács Pálnak. Csáki János Gyoma, eladta 741 □-öles cifraertő szántóját 560 K Kruchió Dávidnak. Hornok Pál Endrőd, eladta 1782 hold dicspáskumi szántóját 2100 K Hornok Joachim és nejeének. Kovács Gáspár és neje, Csaba, eladták 91400 hold gerendási szántójukat 18500 K Nagy Antal és nejeének Csorvás. Pataky Frigyes Csaba, eladta házáat 21.000 K id. Kliment András és tsainak. Szlepkó Adámné Csaba, eladta 550 □-öles fürjesi szőlőjét 1000 K Andó András és nejeének. Krausz Samu Gyoma, eladta házáat 80.000 K Brüll Samunak. Mázor Pál Csaba, eladta 1454 hold nagyréti szántóját 4000 K Aradszki Mihálynak. Jenő Kálmáné Dobay Erzsébet Csaba, eladta házáat 14.000 K Vandik György és nejeének. Lonovics Katalin Csaba, eladta 275 □-öles felsőnyomási kenderföldjét 400 K Kucsara Andrásnak. Tóth Cz. György Csaba, eladta félházáat 2000 K Harmath Pálnak. Mitykó György és neje Csaba, eladták házukat 17.700 K Baranyai Jánosnak. Dr. Hunya István és tsa Gyoma, eladták 14.1499 hold csudaballai szántóját 11.200 K Gy. Kelemen Imrénének.

Rét szobás, igen csinos udvari lakás kerttel és szükséges mellék-helyiségekkel azonnal is kiadó.

Megtekinthető a déli órákban Csabán, Zsilinszky-u. 23. sz.

Békéscsaba nagyközség villamos műve felvesz fűtőket, tanoncokat és napszámosokat.

Jelentkezni lehet a villamosmű irodájában

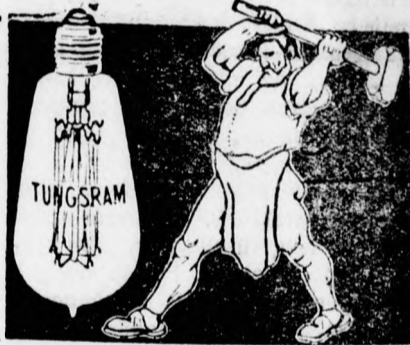
Egy ház amely három lakásból áll szabadkézből eladó.

Bővebbet Kázmér Andrásnál Csaba, VI., Gyulai-u. 11.

Nyomatott a „Békésmegyei Függetlenség” könyvnyomdájában Békéscsabán.

A „TUNGSRAM-LÁMPA”

gazdaságos, mert hosszú élettartamu. A minőségért a gyár szavatol! Kérje mindenütt a „Tungsram” védjeggyel ellátott lámpát. Gyártja az Egyesült Izzólámpa és Villamosági Részvénytársaság, Ujpest 4. Hazai gyártmány!

FOGAK!

BRASSÓI GREISING ALBERT államilag vizsgázott műfogász

elvállal minden fogászati műtétet, u. m.: műfogak készítését, aranykorona és hidmunkálatokat, plombálásokat 10 évi jótállással. Ünneppnap kivételével fogad d. e. 9—12-ig, d. u. 2—5-ig.

Fogház teljes érzéstelenítéssel.

Állandó lakása Dr. Hoffman Lajos ügyvéd ur házában, Csaba, Munkácsy Mihály-utca 10.

FOGAK!

Bejötték szerkesztőségünkbe özv. akab Józsefné és özv. Bora Miklósné, akik arra kértek fel bennünket, hogy most, amidőn eltávoznak Csabáról, írjuk meg az ujságba, mily kitűnő vendégszeretettel éltek három hónapig keresztyél Timkó György csabai csizmadiamester és annak családja körében. Mindennel ellátták őket, minden kényelmükről gondoskodtak s most, amikor eltávoznak, kötelességüknek ismerik itt, a nyilvánosság előtt, köszönetet mondani jószívűségükért, akikre Isten áldását kéri.

ászlóné beszerzett s kiosztás végett átadott: 20 gyermek trikót, 1 öltözet ruhát, 2 női kabátot, 53 méter archet, 5 posztókendőt, 1 fiú öltönyt, 1 nagykendőt, 5 berliner kendőt, 1 posztókendőt, 1 és fél méter szövetet, 1 fiú-öltönyt, 1 női kabátot, 2 szövetet, 6 pár harisnyát, 1 pár cipőt. — Amidőn az adományokért a menekültek nevében hálás köszönetet mondok, ismételtlen kérem a mi jószívű közönségünket, méltóztatásnak felesleges, már nem használt vagy ócska ruháimukat a Népház irodájába (Szent István-tér 10.) okvetlenül elküldeni, mert most, amikor a menekülteket hazaindítjuk, az utra bizony igen nagy szükségük van az ilyesmire. **Christián György**, intéző.

Itt említjük meg, hogy báró Szent-ereszthy Béláné, Háromszék megyeispánjának neje és leánya megvizsgálták a menekülteket segélyező-bizottság ügymenetét s tájékozódást szereztek a menekültek ellátásáról; a tapasztalatok felett a bárónő teljes elismeréssel fejezte ki s megköszönte az éppen jelen volt Kiss Lászlónának és Christián Györgynek a kifejtett rendszeres munkálkodás körüli fáradozásait.

Ugyancsak itt említjük meg azt is, hogy **Ambrus Sándor** főispán 208 pár cska, a harcierről került bakkancsot. Üldözt Kiss László főszolgabíróhoz, hogy a menekültek műhelyében kijavítsák s közöttük szétosztás.

Menekültek hálája.

Kovács F. Pál Békéscsaba, Selyemica 7. sz. a. lakó szállásadómnak s az egész családnak, ezuton mondok köszönetet soha meg nem hálálható ösáágükért, akik egy honából kivert s okat szenvedett szerencsétlen menekülteket hajlékukba fogadtak, s mint a saját gyermekükről gondoskodtak; megosztották mindenüket s letörülték, a néha arcomra a bánat felhője bolyt — jó szóval, szeretettel vigasztaltak. Az én jó „Mamókám” gondoskodott tiszta ruhámról, jó ételekről s meleg, puha ágyról.

Mindezért semmit el nem fogadtak, panaszt soha sem halottam ajkukról. Köszönöm s kívánom, hogy az egek űra áldja s tartsa meg szeretetében magukat a legnagyobbtól a legparányibb csecsemőig, kísérje szerencsén minden lépésüket és tettüket. Fáj itt agynom azokat, akiket mint szüleiket, testvéreimet s gyermekeimet, úgy szerettem.

E családban megtaláltam az apát, nyát, hitvest és gyermekeit, kiket az r szeretete elragadott tőlem.

Eltávoztam, de emléküket magammal viszem s kérem, emlékezzenek im s tartsanak meg szeretetükben továbbra is. Isten velük!

B. Bencsik János automobil-vezető, sepsiszentgyörgyi menekült.

Bejötték szerkesztőségünkbe özv. akab Józsefné és özv. Bora Miklósné, akik arra kértek fel bennünket, hogy most, amidőn eltávoznak Csabáról, írjuk meg az ujságba, mily kitűnő vendégszeretettel éltek három hónapig keresztyél Timkó György csabai csizmadiamester és annak családja körében. Mindennel ellátták őket, minden kényelmükről gondoskodtak s most, amikor eltávoznak, kötelességüknek ismerik itt, a nyilvánosság előtt, köszönetet mondani jószívűségükért, akikre Isten áldását kéri.

NYOMDÁNKBA s papirüzletünkbe egy-egy fiu

tanoncul felvétetik.

Egy utcai butorozott szoba és konyha villanyberendezéssel dec. 15-től kiadó.

Bővebbet: Lestyán Dánielnél Békéscsabán, Csokonai-utca 8.

Felhívás

az uradalmakhoz és sertéshizlalással foglalkozó gazdákhöz!

Lipták G. János a békéscsabai tart. kórházak élmezője felhívja fentnevezetteket, hogy amennyiben nagyobb számban van eladó kövér sertésük, azokat maximális árban átveszi, vagy pedig akként is, hogy csak a húst innereivel együtt, míg a szalonna és hár az uradalmaknak visszamaradhat.